

SZOCIÁLIS ÉS MUNKAÜGYI MINISZTERIUM

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:
0754-06 Bérügyi szakfeladatok

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:
0754-06/1 A munkaidő, a pihenőidő, a munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés, a szabadság, a munka díjazása, a munkabér védelme, a bérrendszerek, bérelemek, költségtérítések, béren kívüli juttatások bemutatása

Szóbeli vizsgatevékenység

Szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 45 perc

A 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet 23. § 1. bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételeit a 1617-1/2007. számon kiadom.

Jóváhagyta:

Mátyus Mihály
főosztályvezető

2007

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

Érvényes: 2007. 11. 16-tól

- 1. Kis József hegesztőként dolgozik egy Kft-nél. Készítse el egy hónapra a munkavállalóra vonatkozó munkaidőmérleget! A 22 munkanapból 18-at dolgozott le, 3 napot volt betegszabadságon és egy napon vért adott.**

Információtartalom vázlata:

- munkaidőmérleg
- betegszabadság szabályai
- engedélyezett fizetett távollét
- munkaidőalap kihasználási mutató

- 2. A Tejipari Vállalat feldolgozó részlegében három műszakban dolgoznak a munkavállalók. A feldolgozó részlegben összesen 24-en dolgoznak, műszakonként 8-an. Készítse el egy hónapra vonatkozóan a munkaidő nyilvántartás alapját képező dokumentumot!**

Információtartalom vázlata:

- munkaidő - nyilvántartás
- a szükséges adatok
- többműszakos munkarend fogalma

- 3. Tóth Péter egy nagy áruházláncnál dolgozik raktárosként 5 éve. A munkáltató elégedett a munkájával, többször kapott már jutalmat. A múlt hónapban felkereste a közvetlen munkahelyi vezetőjét és fizetés nélküli szabadságot kért 1 évre, mivel építkezik.**

Információtartalom vázlata:

- Mit értünk fizetés nélküli szabadságon?
- Melyek a kötelező esetei és mi az eljárás, ha a munkavállaló olyan célból kéri a fizetés nélküli szabadságot, amit nem tartalmaz a Munka Törvénykönyv kötelező esetként?

- 4. A Ruházati Szövetkezet külföldi partner részére végez bér munkát. Váratlanul nagy megrendeléshez jutottak, amit egy hónapon belül le kell gyártaniuk. A munkavállalók két műszakban dolgoznak. Az előzetes számítások szerint a napi nyolc órás munkaidejük alatt nem tudják elvégezni a munkát. A munkáltató milyen módon tudja elérni, hogy a megadott határidőn belül elkészüljön a megrendelt árumennyiség?**

Információtartalom vázlata:

- a rendkívüli munkavégzés szabályai
- munkaidő - keretben történő foglalkoztatás
- munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban történő alkalmazás lehetősége

- 5. Egy Építőipari Vállalat lakóparkokat épít. A vállalatnál kollektív szerződéssel rendelkeznek. A munkavállalókat megszakítás nélküli munkarendben foglalkoztatják. A munkáltató 8 havi munkaidőkeretet állapított meg márciustól októberig. Alkalmazhatóak-e így a munkavállalók? Melyek a bérezés szabályai?**

Információtartalom vázlata:

- a megszakítás nélküli munkarend fogalma, szabályai
- a munkaidőkeret megállapításának és a nyilvántartásának szabályai
- a díjazás speciális esete

- 6. November végén hirtelen nagyobb mennyiségű hó esik le, a tömegközlekedés megbénul. Tóth Sándorné Monorról jár be dolgozni egy budapesti iskolába, takarítani. A munkaideje reggel hatkor kezdődik. A Monorról induló hajnali busz nem tud elindulni, várakozik még egy órát a buszmegállóban, majd hazamegy. Nyolckor felhívja az iskolát, és tájékoztatja az igazgatót a helyzetről. Helyesen járt-e el a munkavállaló?**

Információtartalom vázlata:

- a munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés fogalma
- esetei és a díjazásra vonatkozó szabályok

- 7. Tóth Mária a városközpontban egy hírlap- és dohányboltban dolgozik Vasárnap és munkaszüneti napon is nyitva tart az üzlet. Szabályos-e az üzletben dolgozó munkavállaló munkaideje? Hogyan kell kiadni a pihenőnapjait? Milyen díjazásra jogosult?**

- 8. A munkavállaló egy külföldi tulajdonú cégnél dolgozik külkereskedőként. A cég vezetése úgy döntött, hogy a havi munkabér egy részét euróban fizeti ki, és mivel szeszisital behozatalával foglalkoznak, kapnak még havonta egy láda pezsgőt is, természetbeni munkabér címén. Helyesen járt-e el a munkáltató?**

Információtartalom vázlata:

- a munkabér védelmére vonatkozó szabályok

- 9. A munkavállalót a munkáltató adatrögzítő munkakörben alkalmazta megbízási szerződéssel. A munkaideje napi 8 óra, a munkáltató határozza meg azt, hogy milyen teljesítményt vár el a munkavállalótól. Az utasításokat a munkavégzésére vonatkozóan közvetlenül a munkáltatójától kapja. Alkalmazható-e a munkavállaló megbízási szerződéssel, a fenti kritériumokkal?**

Információtartalom vázlata:

- a megbízási szerződés és a munkaszerződés elhatárolása, jellemzői

10. A közalkalmazott váratlanul kórházba került, melyet huzamosabb idejű hét hónap betegállomány követett. A közalkalmazott részére a 13. havi illetményt számfejtették. Az intézmény észlelte év végén a jogalap nélküli kifizetést. Miért tekinthető jogalap nélküli kifizetésnek ez esetben a 13. havi illetmény?

Információtartalom vázlata:

- a Munka Törvénykönyv munkabér jogalap nélküli kifizetésére vonatkozó szabályai
- a közalkalmazottakat megillető 13. havi illetmény szabályai

11. A munkáltató tevékenysége borítékok és más egyéb papírtermékek gyártására irányul. A munkáltató a munkavállalók előzetes tesztelése után meghatározta, hogy 8 órás munkaidő alatt 500 db-ot kell elkészíteni az A4-es borítékból. A munkacsarnokban dolgozó munkavállalók 2/3-a nem tudja ezt a mennyiséget elkészíteni. Mi a helyes eljárás?

Információtartalom vázlata:

- teljesítmény-követelmény
- teljesítmény-kiigazítás
- teljesítménybér

12. A diszpécserközpontban dolgozó munkatársak egymást váltva többműszakos munkarendben dolgoznak. Vannak olyan munkavállalók azonban, akik állandó éjszakai munkát vállaltak. A munkabéren kívül milyen bérpótlék illeti meg a többműszakos munkarendben foglalkoztatottat, illetőleg az állandóan éjszaka dolgozót?

Információtartalom vázlata:

- többműszakos munkarend
- délutáni műszak, éjszakai műszak és éjszakai munkát végző munkavállaló fogalma
- a többműszakos munkarendre vonatkozó szabályozás
- a többműszakos munkarend díjazása

13. Kis János egy kávéfőző-gépeket forgalmazó egyéni vállalkozónál dolgozik immár 10 éve. A munkavállaló 2007. február 5. napján kérelmezte az előrehozott öregségi nyugdíjat. Időközben a munkáltató megrendelése csökkentek, így kénytelen a nyugdíjas munkavállalónak 2007. november 15. napjával felmondani. A munkavállalót megillető 30 nap szabadságból 20 napot vett igénybe. Köteles-e a munkáltató a felmondást indokolni? Mennyi felmondási idő jár a munkavállaló részére? Jár-e a munkavállaló részére végkielégítés? Megválthatja-e a munkáltató a ki nem vett szabadságot?

- 14. Kis János egy kávéfőző-gépeket forgalmazó egyéni vállalkozónál dolgozik immár 10 éve. A munkavállaló 2007. július 5. napján betöltötte az 57. életévét, szeretett volna nyugdíjba menni, de az életkora miatt még nem jogosult az előrehozott öregségi nyugdíjra. Időközben a munkáltató megrendelése csökkentek, így kénytelen Kis János munkavállalónak 2007. november 15. napjával felmondani. Idén Kis János az őt megillető 30 nap rendes szabadságból 20 napot vett igénybe. Köteles-e a munkáltató a felmondást indokolni? Mennyi felmondási idő jár a munkavállaló részére? Jár-e a munkavállaló részére végkielégítés és milyen összegű? Megválthatja-e a munkáltató a ki nem vett szabadságot?**
- 15. Réz Tibor egy gyermekével és feleségével él Vecsésen. Munkája is Vecséshez köti, a helyi karosszéria - lakatos műhelyben dolgozik immár 5 éve. Havi keresete a mindenkori minimálbér összege, azonban a munkáltató nagyobb megrendelések után „zsebbe” is fizet. Korábbi házasságából szintén született egy gyermeke. E gyermek után tartásdíj - fizetési kötelezettsége van, melynek önként nem tett eleget, így a munkáltató a Pest Megyei Bíróság határozata alapján Réz Tibor munkabéréből a tartásdíj összegét levonja. Hogyan lehet a munkabérből levonni? A levonás milyen összeg erejéig terjedhet?**
- 16. Réz Tibor egy gyermekével és feleségével él Vecsésen. Munkája is Vecséshez köti, a helyi karosszéria - lakatos műhelyben dolgozik immár 5 éve. Korábbi házasságából szintén született egy gyermeke. E gyermek után a tartásdíj - fizetési kötelezettségének nem tett eleget, így a munkáltató a Pest Megyei Bíróság határozata alapján Réz Tibor munkabéréből a tartásdíj összegét levonja. A munkabér átutalásával egyidejűleg a munkáltató kiadja a munkabér elszámolására vonatkozó bérjegyzéket a munkavállalónak, azonban a letiltásról az elszámolásból nem értesül a munkavállaló. Melyek a munkabér elszámolásának szabályai? Mi alapján lehet munkabérből levonni?**
- 17. Vass Jolán 1967.07.20-1977.06.30-ig a XII. kerületi Óvodában dolgozott, onnan áthelyezéssel került a BM Adatfeldolgozó Hivatalához, itt 1977.07.01-1997.04.30-ig dolgozott. A BM - a Kormány döntése alapján – felmentette, majd 1997. május 1-jétől ismét a kerületi óvodában helyezkedett el, mint adminisztrátor. Vass Jolán közalkalmazott, számítása szerint már jogosult lenne a 40 éves jubileumi jutalomra, így 2007. november 1-jén felhívta a munkáltató figyelmét e tényre. Kell-e külön kérelmet a közalkalmazottnak benyújtani a jubileumi jutalom kifizetéséhez? Mulasztott-e a munkáltató? Megilleti-e Őt a 40 éves jubileumi jutalom?**
- 18. Hídépítő vállalat a kollektív szerződésében külön fejezetben rendelkezik a béren kívüli juttatások rendszeréről. Egyes juttatásokat feltételhez köt, mint pl. a lakásépítési támogatás igénybevehetőségét, míg vannak olyanok, amelyeket minden munkavállalójának biztosít pl.: munkaruha, utazási költségterítés, ebéd - hozzájárulás. A vállalat vezetése úgy határozott, hogy jövő évtől bevezeti az úgynevezett „Cafeteria rendszert”. Melyek a béren kívüli juttatások és fajtái? Kollektív szerződés vállalati szinten miként szabályozhatja ezt a kérdéskört?**

- 19. Az informatikai programokat készítő Bt. egyik informatikusát kiküldi munkavégzésre ahhoz a kórházhoz, amelynél az általuk kifejlesztett bérszámfejtési programot be fogják vezetni. A kiküldetés időtartama várhatóan egy hónap. A kórház a munkavállaló lakóhelyétől 20 kilométerre van, így minden nap saját gépkocsival közlekedik. Mikor rendelhető el kiküldetés? Melyek a kiküldetés időtartama alatt a bérezési szabályok, illetőleg milyen költségekre tarthat igényt a munkavállaló? Mely munkáltató végzi a nyilvántartási és számfejtési feladatokat?**
- 20. A Munkavállaló személyi alapbére havi bruttó 70 000,- Ft azaz hetvenezer forint, valamint jutalék, mely így képezi összesen a Munkavállaló teljes munkabérét. A személyi alapbért havonta, a jutalékot negyedévente utólag, egy ízben és egy összegben, legkésőbb a tárgyhónapot követő hónap 10-ig fizeti ki a munkáltató. A jutalék rendszeres vagy nem rendszeres jövedelemnek minősül? Melyek a kereset elemei? Amennyiben rendszeres jövedelem - függetlenül attól, hogy csak negyedévente utólag történik az elszámolása - megnöveli a távolléti díj összegét vagy sem?**